Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN EN ARMOEDEBESTRIJDING, CULTUUR EN GELIJKE KANSEN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: **- Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming, wat betreft de invoering van een aanpassingscoëfficiënt aan het deel K in de basistegemoetkoming voor zorg in woonzorgcentra en centra voor kortverblijf**
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting
Dit ontwerpbesluit voorziet in de toevoeging van een aanpassingscoëfficiënt aan het deel K van de basistegemoetkoming voor zorg voor woonzorgcentra en centra voor kortverblijf.
Hierdoor wordt de binnen de begrotingsmaatregelen 2026 voorziene correctie gerealiseerd.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Dit dossier heeft betrekking op het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, beleidsveld sociale bescherming.

Beleidsdoelstelling: begrotingsmaatregelen 2026.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies 2025/493 van 17 november 2025.

Het advies RD/2025004532 van de Inspectie van Financiën werd verleend op 18 november 2025.

De Vlaamse minister bevoegd voor het budgettair beleid gaf zijn akkoord op 8 december 2025.

De Vlaamse Regering keurde het ontwerpbesluit principieel goed op 12 december 2025.

De Raad van State verleende het advies nr. 78.675/16 op 23 december 2025.

Bespreking van het advies van de Raad van State

De opmerkingen van de Raad van State werden verwerkt en behoeven geen verdere toelichting, behalve voor wat betreft de volgende onderdelen:

- Ingevolge de opmerking van de Raad van State in randnummer 1.2 werd het tweede lid van de rubriek 'Vormvereisten' van de aanhef aangepast.

- De Raad van State vraagt zich af of de beoogde vermindering van het deel "K" van de formule voor de berekening van de basistegemoetkoming voor zorg door de koppeling aan de ontworpen aanpassingscoëfficiënt leidt tot een aanzienlijke achteruitgang van het beschermingsniveau van de zorg in een woonzorgcentrum, in voorkomend geval met het bijbehorende centrum voor kortverblijf, in de zin van artikel 23 van de Grondwet. Artikel 23 van de Grondwet bepaalt onder meer het recht op sociale bijstand en het recht op bescherming van de gezondheid (artikel 23, derde lid, 2°, van de Grondwet).
  Bij het nastreven van een legitiem doel, zoals een budgettair oogmerk, moet de wetgever bovendien waken over de redelijkheid en de evenredigheid van de maatregel. De Raad van State vraagt een afdoende redelijke verantwoording op te nemen voor de ontworpen vermindering van het deel "K" van de formule voor de berekening van de basistegemoetkoming voor de zorg, met inzicht in de concrete impact op de betrokken instellingen, zonder dewelke de ontworpen regeling geen doorgang kan vinden.
  (randnummers 5.2 en 5.3)

  Repliek:
  In hoofdorde is er geen aanzienlijke achteruitgang van het beschermingsniveau. De voorziene vermindering in budget van 29,3 miljoen euro betekent een vermindering van slechts 1,08% op het totale budget voor de basistegemoetkoming voor zorg voor 2026. Concreet betekent dit voor de individuele voorzieningen gemiddeld ook een vermindering van 1,08% of 0,97 euro van hun individuele basistegemoetkoming voor zorg.

  De gemiddelde impact van 1,08% per voorziening is heel beperkt en kan dus niet leiden tot een aanzienlijke achteruitgang van het beschermingsniveau van de zorg in een woonzorgcentrum, in voorkomend geval met het bijbehorende centrum voor kortverblijf. Een dergelijke beperkte vermindering is niet van die aard dat voorzieningen hierdoor in de praktijk minder personeel gaan inzetten voor de verzorging van de bewoners. Met deze maatregel wordt bovendien ook niet geraakt aan de financiering van het verzorgend, verpleegkundig en reactiveringspersoneel in de delen A1 en A2 van de basistegemoetkoming voor zorg, maar enkel aan de financiering van het ondersteunend personeel in deel K.

  Bovendien blijven de erkenningsnormen van toepassing en wordt hier ook op gecontroleerd zodat de beperkte vermindering van de financiering geen impact heeft op de invulling van de erkenningsnormen. Ook op die manier kan er geen sprake zijn van een aanzienlijke achteruitgang van het beschermingsniveau.

  In ondergeschikte orde, zelfs als er wel sprake zou zijn van een aanzienlijke achteruitgang van het beschermingsniveau, dan is deze gerechtvaardigd op basis van het algemeen belang. De Vlaamse Regering besliste over een pakket aan maatregelen met impact op de budgetten 2026 over alle beleidsdomeinen heen. Deze maatregelen zijn nodig om op termijn opnieuw een begroting in evenwicht te realiseren. Een

begroting in evenwicht voorkomt een oplopende schuldenlast, zorgt voor financiële duurzaamheid, sterke kredietwaardigheid en crisisbestendigheid. Door de begroting gezond te houden, kan Vlaanderen op termijn blijven investeren in onder meer ouderenzorg en op die manier vermijden dat het recht op sociale bijstand en het recht op bescherming van de gezondheid in het kader van artikel 23, derde lid, 2°, van de Grondwet onder druk komt te staan.

- De Raad van State wijst erop dat het verlenen van terugwerkende kracht aan besluiten enkel toelaatbaar is ingeval voor de retroactiviteit een wettelijke grondslag bestaat, de retroactiviteit betrekking heeft op een regeling waarbij, met inachtneming van het gelijkheidsbeginsel, voordelen worden toegekend of in zoverre de retroactiviteit noodzakelijk is voor de continuïteit of de goede werking van het bestuur en daardoor, in beginsel, geen verkregen situaties worden aangetast. Uit onze bijkomende verantwoording valt af te leiden dat de terugwerkende kracht noodzakelijk is voor de goede werking van het bestuur. De Raad van State beveelt aan om dit antwoord op te nemen in de nota aan de Vlaamse Regering (randnummer 6).

  Repliek:
  De definitieve goedkeuring en publicatie is voorzien voor begin 2026, waardoor dit met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2026 van toepassing zal zijn. Als deze maatregel pas later in werking zou treden, zal hetzelfde bedrag nog steeds bespaard moeten worden maar op een kortere periode met een zwaardere impact voor de voorzieningen. Vandaar is het belangrijk dat deze aanpassing zo snel mogelijk in werking treedt zodat de besparing over een zo lang mogelijke periode kan gespreid worden voor de voorzieningen.

- Ingevolge de opmerking van de Raad van State in randnummer 7 werden artikels 2 en 3 aangepast. Het oorspronkelijk artikel 3 wordt nu artikel 4.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Dit ontwerpbesluit voorziet in de toevoeging van een aanpassingscoëfficiënt aan het deel K van de basistegemoetkoming voor zorg (BTZ) voor het jaar 2026 in woonzorgcentra en centra voor kortverblijf.
Hierdoor wordt de binnen de begrotingsmaatregelen 2026 voorziene correctie gerealiseerd.

Deel K is een vast bedrag binnen de BTZ die bedoeld is voor de financiering van het ondersteunend personeel. Door een vermindering toe te passen op deel K gebeurt er geen vermindering op de financiering van het zorgpersoneel. Door dit bedrag aan te passen d.m.v. de toepassing van een aanpassingscoëfficiënt wordt er dus een gelijke en eerlijke vermindering gerealiseerd voor elke voorziening. Op deze manier heeft een vermindering van deel K voor een voorziening met een hogere personeelsbezetting (en dus een hoger deel A1 of A2) geen grotere impact dan voor een voorziening met een lagere personeelsbezetting.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Met dit artikel voegen we een aanpassingscoëfficiënt toe aan deel K in de berekening van de basistegemoetkoming voor zorg.

Het deel K wordt vermenigvuldigd met een bepaalde aanpassingscoëfficiënt, afhankelijk van de geldende spilindex. De wijziging van de aanpassingscoëfficiënt bij spilindexoverschrijding zorgt ervoor dat bij spilindexoverschrijding niet meer dan de verwachte nominale correctie van 29.300.000 euro wordt gerealiseerd.

Artikel 2
Dit artikel beschrijft de situatie zoals die gold tot voor de inwerkingtreding van artikel 1. Zoals voorzien in artikel 3 treedt dit artikel 2 inwerking op 1 januari 2027, waardoor vanaf die datum de situatie opnieuw wordt als voor 1 januari 2026.

Artikel 3
Op basis van dit artikel treedt de bepaling in artikel 1 in werking vanaf 1 januari 2026 en treedt de bepaling in artikel 2 in werking vanaf 1 januari 2027.

Artikel 4
De Vlaamse minister, bevoegd voor de zorg is belast met de uitvoering van dit besluit.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Door het toepassen van de met dit voorontwerp voorziene aanpassingscoëfficiënt op deel K van de BTZ zal een geraamde correctie van 29.300.000 euro gerealiseerd worden. Ten gevolge van afrondingsregels ramen we de correctie op 29.540.057,23 euro.

Naar aanleiding van het gunstig advies RD/2025004532 van Inspectie van Financiën werd:
- De motivering van de hoogdringendheid van het advies van de Raad van State verduidelijkt in de aanhef van het ontwerpbesluit. Deze maatregel, met impact op de begroting 2026, moet voor de betreffende voorzieningen immers tijdig duidelijk zijn zodat zij hier voldoende rekening mee kunnen houden bij het opmaken van hun begroting 2026 en het inschatten van hun inkomsten voor 2026. Op 22 september 2025 werden bij de septemberverklaring de begrotingsmaatregelen voor 2026 bekend gemaakt. Vervolgens startte de analyse van de impact op het budget, de aan te passen regelgeving en de wijzigingen aan de IT-toepassing. De verschillende scenario's voor de toe te passen aanpassingscoëfficiënt werden in kaart gebracht en tenslotte werd afgestemd met de sector gezien de budgettaire impact voor hen.

- De periode waarvoor de aanpassingscoëfficiënt en de aanpassingen naar aanleiding van eventuele spilindexoverschrijdingen, zijnde begrotingsjaar 2026, geëxpliciteerd door in artikel 2 duidelijk te stellen dat dit besluit in werking treedt op 1 januari 2026 en buiten treedt werking op 1 januari 2027.

Dit ontwerpbesluit heeft een beperkte tijdsduur. Het is de bedoeling om bij iedere begrotingsronde tijdens deze legislatuur in samenspraak met de sector een geactualiseerd voorstel op de Vlaamse Regering te brengen dat rekening houdt met bepaalde ingrepen die intussen inspelen op de basistegemoetkoming voor zorg. Naar aanleiding hiervan en rekening houdend met de komende spilindexoverschrijdingen, moet telkens de aanpassingscoëfficiënt worden bijgesteld om een correctie van 29.300.000 euro op te leveren. Aangezien we de exacte impact van deze maatregelen

op de BTZ nu nog niet gekend zijn, is het niet mogelijk om nu al de aanpassingscoëfficiënt verder dan 2026 te bepalen.

B. ESR-TOETS

Er is geen ESR-impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Voorliggend voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

De aanpassingscoëfficiënt zal, net zoals voor de overige woonzorgcentra, ook worden toegepast op deel K van de BTZ van woonzorgcentra uitgebaat door lokale openbare besturen.

E. BRUSSEL-TOETS

Deze maatregel is ook van toepassing op de BTZ van de door Vlaanderen erkende woonzorgcentra in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Hieronder het antwoord op de 7 vragen van de Brusseltoets.

1. **Is er rekening gehouden met het feit dat het beleid van de Vlaamse Gemeenschap ook uitwerking heeft in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad?**
   Ja. De maatregel is expliciet van toepassing op de BTZ van door Vlaanderen erkende woonzorgcentra in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Dit is opgenomen in de Brussel-toets van de nota.

2. **Welke zijn de (afwijkende) regels?**
   Er zijn geen afwijkende regels voorzien voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. De aanpassingscoëfficiënt wordt op dezelfde manier toegepast op deel K van de BTZ voor alle woonzorgcentra, inclusief de door Vlaanderen erkende woonzorgcentra in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

3. **Houdt de voorgenomen regelgeving voldoende rekening met de gelijkheid tussen inwoners van het Nederlands taalgebied enerzijds en de doelgroep van het Vlaams gemeenschapsbeleid in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad anderzijds?**
   Ja. De maatregel is uniform en geldt voor alle erkende voorzieningen, ongeacht hun locatie. Er is geen onderscheid in toepassing of berekening, waardoor de gelijkheid tussen doelgroepen gewaarborgd blijft.

4. **Is er rekening gehouden met de ambitie van de Vlaamse Gemeenschap om in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, conform de Brusselnorm, 30% van de mensen te bereiken als doelgroep voor haar beleid?**
   Deze maatregel ondersteunt deze ambitie doordat ze ook van toepassing is op Brusselse woonzorgcentra die onder Vlaamse erkenning vallen. Dit draagt bij aan het behoud van een gelijkwaardige financiering en dienstverlening in Brussel.

5. **Is er rekening gehouden met de centrumfunctie van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad? De centrumfunctie van Brussel impliceert dat het beleid dat wordt uitgewerkt op het**

grondgebied van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad vaak effecten zal ressorteren tot ver buiten dat gebied. Dit hoeft niet altijd het geval te zijn.
De maatregel is technisch van aard en beperkt tot de BTZ in woonzorgcentra en centra voor kortverblijf. Er is geen analyse van bredere effecten op de centrumfunctie van Brussel of op voorzieningen buiten het gewest.

6. Is er rekening gehouden met het feit dat in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad ook andere institutionele actoren bevoegd zijn voor gemeenschapsbeleid?
Ja. De maatregel is beperkt tot voorzieningen die onder Vlaamse erkenning vallen. Er is geen interferentie met bevoegdheden van andere gemeenschappen, waardoor institutionele verhoudingen gerespecteerd blijven.

7. Is er rekening gehouden met de meertaligheid van de Brusselse bevolking?
Ja. De maatregel heeft betrekking op de financiering van zorg en niet op communicatie of dienstverlening. De bestaande verplichtingen inzake taalgebruik in erkende voorzieningen blijven ongewijzigd.

4 VERDER TRAJECT

- Bekendmaking in het Belgisch Staatsblad.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming, wat betreft de invoering van een aanpassingscoëfficiënt aan het deel K in de basistegemoetkoming voor zorg in woonzorgcentra en centra voor kortverblijf;

2° de Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen te gelasten over het voormelde ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen,

Caroline GENNEZ